

Ilmastopolitiikka ja maatalous – uhka vai mahdollisuus?

Puheenjohtaja Juha Marttila, MTK

Luontomme tarjoaa mahdollisuuden

vihreään kasvuun = hiilensidontaan

- Metsää 75 %, peltoa 7 %
- Puhdas ilma, maaperä sekä vesi, *jota riittää*

annameko maan kasvaa – rajoittaako politiikka?

Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt

Maatalouden päästöt kolmesta osasta,

yhteensä 14 milj. tn. CO₂-ekvivalenttia: (Lähde: MTT raportti 187, 2014)

1. **Maataloussektori** +5,9 milj. tn. CO₂-ekv.: metaani, dityppioksidi *
2. Maankäyttösektori LULUCF + **6,8 milj.** tn. CO₂-ekv.: hiilidioksidi
3. Maatalouden energiankäyttö +**1,5 milj.** tn. CO₂-ekv

* *Lasketaan mukaan ei-päästökauppasektorissa*

Onko ilmastopolitiikka **uhka** maataloudelle?

Maatalouden rooli vaikea: nähdään päästönä - metsät ovat nielu
Kirjaukset ruuantuotannon turvaamisesta eivät riitä

Maatalous tarvitsee tuekseen uudet laskentamekanismit, **jos**
maatalous jatkaa päästökaupan ulkopuolisena sektorina ja osallistuu
taakanjakoon yhdessä liikenteen ja asumisen kanssa

Nykyisin **päästövähennykset lasketaan metaani- ja dityppioksidikaasuina**
viljelijän on mahdotonta hallita näitä kaasuja:

MTT: vähennyspotentiaali <10% (vrt jo nykyinen 13 % - tavoite mahdoton)

Euroopa-neuvoston päätökset 24.10.2014

“...to set the national reduction targets for the non-ETS sectors, with all the elements as applied in the Effort Sharing Decision for 2020, will be continued until 2030” (2.10) =

Maatalous

- **jatkaa ei-päästökauppasektorissa**
- jakaa päästövähennystavoitetta yhdessä asumisen ja liikenteen kanssa

Päästövähennystavoitteksi päästökaupan ulkopuolella 30 % (2020 tavoite 16 %),

Suomelle suurempi osuus ? (BKT-perusteinen)

Maatalouden osuus? 2020-tavoitteemme 13 %

Joustot ja kustannustehokkuus avuksi

Eurooppa-neuvosto korostaa 24.10.2014

- **joustomekanismeja**
- **kustannustehokkuutta**
- **energiatehokkuutta**

➤ **Onko tässä maatalouden mahdollisuudet?**

- tunnistetaan maataloussektorin kaasupäästöjen pieni vähennyspotentiaali
  - Päästökauppasektorin ulkopuolisen sektorin pääsövähennystavoitteet kohdistetaan liikenteelle ja asumiselle, joissa potentiaalia ja kustannustehokkuutta

Maankäyttösekori mukaan ilmastotavoitteisiin?

Eurooppa-neuvoston 24.10.2014 kirjauksen mukaan mukaantulo todennäköinen

Mahdollisuuksia maataloudelle:

- sadon sitoma hiili lasketaan hyödyksi
- metsien nielu lasketaan hyödyksi maa- ja metsätaloudelle

Uhkina metsien käytön ja mm. turvepeltojen viljelyn turvaaminen

- hiilen kierto unohtuu jatkossakin:
  - laskentamenetelmät, jotka
    - eivät laske sadonkorjuussa korjattua hiiltä nieluksi MUTTA
    - laskevat viljelytoimenpiteiden hiilidioksidipäästöt päästöiksi

Avainsanoja maatalouden mahdollistavaan ilmastopolitiikkaan

1. **Joustavuus ja kustannustehokkuus** päästövähennystavoitteissa
2. **Tuottavuus** / Kestävä tehostaminen

Maatalouden mahdollisuudet tuottavuudessa (kg/ha)

- Biomassa lähes puoliksi hiiltä
- Tuottava, ilmava maa päästää vähiten kasvihuonekaasuja
- Eläinperäiset kaasut suhteessa tuotantoon pienemmät

Avainsanoja maatalouden mahdollisuuksiin

3. Energiatehokkuus

Maatilojen energiaan liittyvät toimet ja parannukset laskettava maatalouden hyväksi. Energiapuolella on potentiaalia.

4. Aineiden kierto

Asemoituminen luonnon rytmiin: kaasut kiertävät aikaviiveellä

Esimerkkejä;

- hiili, jonka lehmä metaanissaan päästää, palautuu nurmirehuun
- kaadetun puun tilalla kasvava puu ylläpitää hiilinielua, kun nähdään metsä puilta

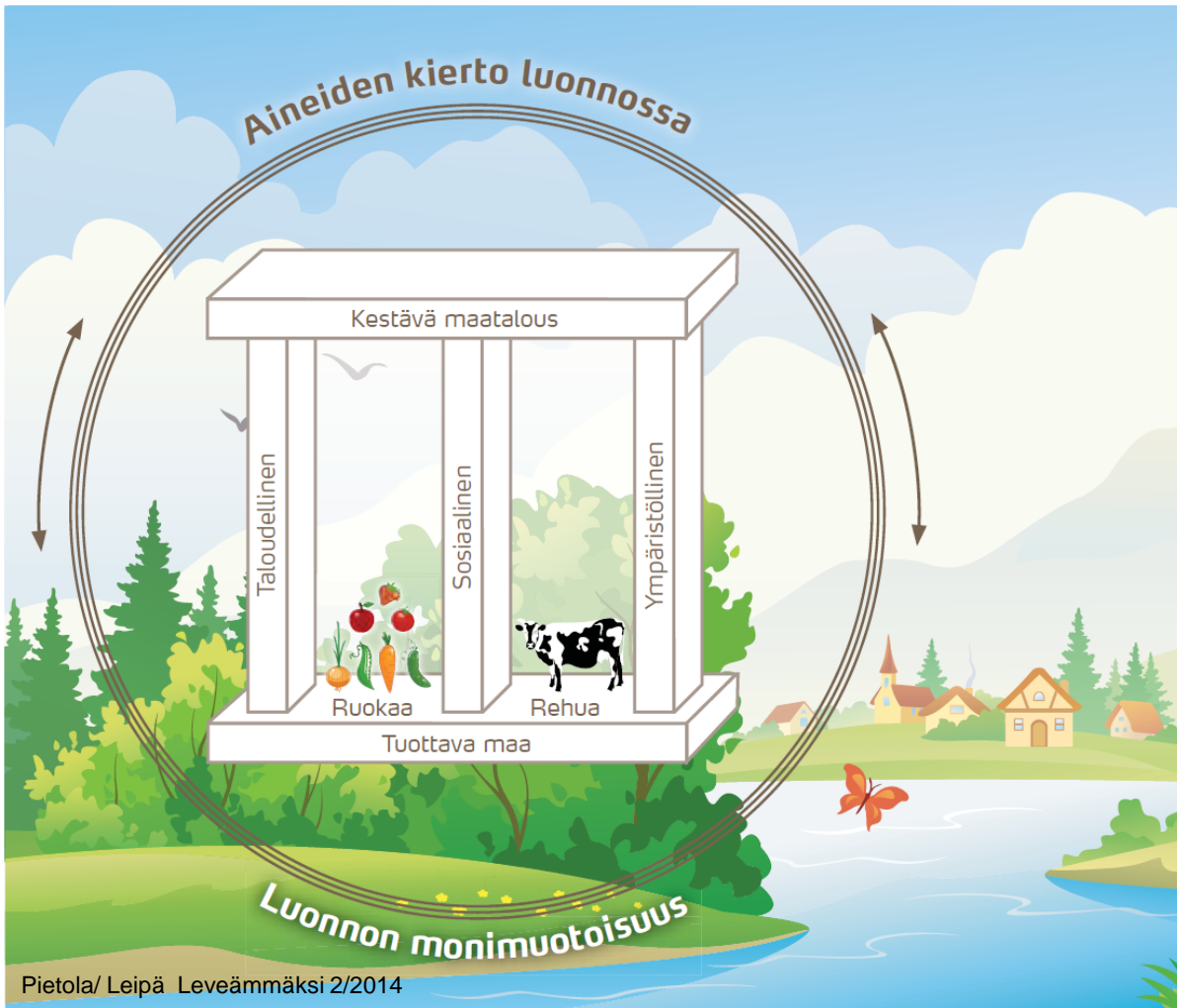
YDIN: Ilmastopolitiikassa

Uhkana maatalouden irrottaminen luonnonkierrosta:
kaasujen mittaaminen hetkessä ja irrallisena ruokaketjusta

Mahdollisuutena nähdä maatalous hiilensitojana ja
tuotantopanosten tehokkaana hyödyntäjänä sekä
bioenergiaratkaisujen toimijatahona

➤ **tuottavuus**

Pietola/ Leipä Leveämmäksi 2/2014

Biotalous – kestävä metsä- ja maatalous

seisoo kestäväen kehityksen kolmella pilarillaan **tuottavalla maalla**, osana luonnon toimintoja ja aineiden kiertoa, monimuotoista ympäristöä ja kulttuurimaisemaa

Ammoniakki haastaa kasvihuonekaasujen lisäksi

EXTRA

- Maatalous vastaa 90 % EU:n ammoniakkipäästöistä, Suomessa naudat 60%*
- **Ilmanlaatua parantavat tavoitteet Göteborgin pöytäkirjassa (2012)** asettavat Suomen päästöjen vähentämistavoitteeksi vuoteen 2020 mennessä 20 % vuoden 2005 päästöistä, velvoite jatkuu samana 2030
- Velvoitteet siirtymässä EU:n NEC-direktiiviin? (ns. ilmanlaadun päästökattodirektiivi)
- **Haastaa maatalouden kannattavuutta:** Keinoina ruokinnan tehostaminen, lantaloiden kattaminen ja lannan levityksen tehostaminen
- Kuinka **kustannustehokkaita toimet ovat viileissä ja happamissa oloissamme, jotka eivät ole otollisia ammoniakin haihtumiselle?**
- Edellytämme EU-tasoista päästövähennystavoitetta eikä jäsenmaakohtaista, koska Suomen tavoitteet parhaillaan kohtuuttomat

*Lypsylehmät 30 % päästöistä, muut naudat noin 30 %, siat 17 %, siipikarja 8 %, lampaat/voohet/hevoset 4 %, turkiseläimet 7 %, epäorg. lannoitteet 4 %

